

**A-kategooria ning A1- ja A2-alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise
täiendusõppe õppekava**

Altera Autokool

T 1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	0.5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Koolitusele seatakse ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused eesmärkide ühtlustamiseks ja saavutamiseks, kus juhi ettevalmistamise määrukses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhiloa saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määrukses seatud juhi koolituse eesmärgid
Õppimise korralduslikud alused	Aine teemadest räägitakse esimese loengu alguses. Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tunni ajal rõhutatakse õpilaste poolt esitatud küsimuste vajadust ning konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Hinnates õpilaste teadmisi on oluline, et õpilasel tekiks objektiivne ettekujutus tema teadmistest.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Teoriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	0.5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Õpilasel aidatakse koostada individuaalset õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplan.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Seletatakse, kuidas jõuda tulemuseni. Antakse tugevat motivatsiooni iseseisvaks tööks.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teoriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Hinnates õpilaste teadmisi on oluline, et õpilasel tekiks objektiivne ettekujutus tema teadmistest.
Iseseisva töö sisu	Koostada individuaalne õppeplan
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 3	Mootorratta turvalisus
Teoriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Mootorrataste tootjad pööravad järjest suuremat rõhku mootorrataste turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades mootorrattal oleva turvavarustuse tööõhvimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta turvavarustuse õige kasutamiseks

	vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva mootorratastel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet; • teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab mootorrattale istumise ja mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid; • teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid; • teab nõudeid kasutatava mootorratta tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel; • teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja selgitaks keerulisi asju lihtsas keeles. Õpilastele esitatakse küsimusi ja palutakse võtta osa diskussioonidest. Loengus kasutatakse palju jooniseid ja pildimaterjali. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Hinnates õpilaste teadmisi on oluline, et õpilasel tekiks objektiivne ettekujutus tema teadmistest.
Iseseisva töö sisu	Külastada turvavarustuse kauplust, et katsuda erinevat varustust oma käega. Leida endale sobiv turvavarustuse komplekt.
Kohustuslik kirjandus	pole

T 4	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse mootorrattaga

	sõidu alustamise ja mootorratta asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse mootorratta asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada; • teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid; • teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemusi. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel loengu lõpus, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilaste teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilaste hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 35-38, 84, 89, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 5	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.

Aine üldeesmärgid	Lua eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorrattast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel loengu lõpus, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilaste teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilaste hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 6	Grupis sõit
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mootorrattaga grupis sõitmisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse mootorrattaga grupis sõitmisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mootorrattaga grupis sõitmisel ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate rataste asukoht teel) lähtuvalt grupi suuruselt, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, ratta iseärasusest, juhi kogemusest jms; • mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus; • teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooni seadmete kasutamine); • mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konsekti vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel loengu lõpus, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilaste teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilaste hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsekti, valmistada ette vahekontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 7	Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse mootorratta peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse mootorratta peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse mootorratta peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud

	<p>erisusi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega reegleid rakendada probleemülesande lahendamisel; • teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, analüüsitakse tüüpilisi vigu. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teoriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel loengu lõpus, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilaste teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilaste hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 61-68, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 8	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Teoriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mootorratta möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib mootorrattaga möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse mootorratta möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms); • mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda

	liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel loengu lõpus, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilaste teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilaste hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 9	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja mootorratta rehvi vahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult mootorrattast juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja rehvi vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et mootorrattale mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes mootorrattale mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvalt sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms; nähtavusele vastava sõidukiiruse valimine, mis võimaldab mootorratta peatada nähtavuse piires
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida. Lua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedal ajal sõitmise seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida; • teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; • saab aru pimedal ajal esinevatest (eriti kergliiklust puudutavatest) ohtudest.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjali, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsepti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teooriaõpetaja kontrollib õpilaste teadmisi käsitletud teemadel loengu lõpus, esitades kordamisküsimusi. Koostades neid küsimusi ja hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtub õpetaja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilaste teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilaste hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 10	Teadmiste kontroll
Teooriaõppe maht kokku	10 tundi + teadmiste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik teooriaõppe ained (T 1 kuni T 9)
Aine lühikirjeldus	Tegemist on liiklusteooria teadmiste kontrolliga. Kontrollitakse teooriaõppe raames omandatud teadmisi.
Aine üldeesmärgid	Kontrollida, kas õpilase liiklusteooria teadmiste baas võimaldab tal iseseisvalt juhtida mootorrattast ning kas tema teadmised vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele ("Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded"), anda õpilasele ettekujutuse riiklikust

	sõidueksamist
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab oma nõrgemaid külge • omab ettekujutust riiklikust teooriaeksamist
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja korraldab teadmiste kontrolli autokooli õppeklassis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Teadmiste kontroll korraldatakse liiklustestide kujul. Õpetaja jagab õpilastele testipileteid ning seletab lahti teadmiste kontrolli reegleid. Peale vastuste kontrollimist seletab õpetaja õpilasele tema vigu (kui neid on) ning annab soovitusi, mida tuleb korrata või juurde õppida.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Teadmiste kontroll koosneb 45 küsimusest. Minimaalne õigete vastuste arv on 41. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ettevalmistus teadmiste kontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

S 1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduoskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 sõidutund (teema 1)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, näiteks muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida mootorratta vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal mootorratta kasutamine on ohtlik.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, kasutades näiteks mootorratta käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mootorratta sõidueelne kontroll • juhi sõiduasend ning turvavarustus
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Õpilast motiveeritakse kasutama turvavarustust ning tegema seda õigesti. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel, mitte et õpetaja räägib koguaeg üksi.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

S 1.2	Mootorratta käsitlemine
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduoskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	3 sõidutundi (teema 2)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest". Läbitud sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, mootorratta juhtimiseseadmete käsitlemist, manööverdämist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetämist, pidurdämist jms. Harjutämist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev mootorratta käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustämiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mootorratta käsitlemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkämiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, mootorrattast sujuvalt ja äkkpidurdämiselega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, mootorratta käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Õppimise korralduslikud alused	Sooritatakse MKM määruses nr 50 „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ lisas 3 kirjeldatud platsiharjutusi.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel, mitte et õpetaja räägib koguaeg üksi. Kõigepealt seletatakse ja näidatakse õpilasele ette, mida ta peab tegema, aga sõidutunni lõpuks peab ta saama nende toimingutega iseseisvalt hakkama. Õppemetoodika põhineb sellel, et õpilane saaks aru, mitte ei tuubiks pähe teatud toimingud. Sõidutunni lõpus arutletakse, mis tuli õpilasel hästi välja ja mida peaks veel harjutama, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamismeetodiks on suuline vestlus ning harjutuste tegemine. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

S 3	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduoskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 sõidutund (teema 3)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine ”Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest”. Läbitud sõiduõppe õppeaine ”Juhi tööasend ja turvavarustus“ ja „Mootorratta käsitlemine“.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse mootorratta ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise

	<p>vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.</p>
Aine üldeesmärgid	<p>Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sõit vähese liiklusega teedel (k.a. ühesuunalistel teedel), reguleerimata ristmike ületamine (k.a. samaliigiliste teede ristmikud) • reguleeritud ristmike ja raudteeülesõidukohtade ületamine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Parkimist harjutatakse õppesõiduplatsil ja siis vähese liiklusega teedel/parklates. Tunni lõpus tehakse</p>

	lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

S 4	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduoskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	3 sõidutundi (teema 4)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest". Läbitud sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus", „Mootorratta käsitlemine“ ja „Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel“
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused keerulisema ja tihedama liiklusega teedel liiklemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teedel käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt; • omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; • teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;

	<ul style="list-style-type: none"> • kohanema liikluses toimuvate muutustega; • on võimeline hindama võimaliku liiklusohtrliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; • on võimeline liiklusoludega arvestades mootorratast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • keerulisemate reguleeritud ristmike ületamine • ringliiklusega ristmike ületamine • sõit intensiivse liiklusega teedel • maanteeõit
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Maanteeõidul valitakse selline marsruut, kus oleksid nii laiemad eraldusribaga teed kui ka kitsamad teed ohtliku teepeenraga. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

S 5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduuskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 sõidutund (teema 5)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest". Läbitud sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus", „Mootorratta käsitsemine“, „Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel“ ja „Mootorratta juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides“.
Aine lühikirjeldus	Aine raames läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – mootorrattaga ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms.

Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused mootorrattaga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luaa eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • möödasõit pärisuunavööndi kaudu möödasõidetava rollis • möödasõit pärisuunavööndi kaudu möödasõitva rollis • möödasõit vastassuunavööndi kaudu möödasõidetava rollis • möödasõit vastassuunavööndi kaudu möödasõitva rollis
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Õpetamismetoodika on kirjutatud lahti aine lühikirjelduses. Eraldi rõhku pannakse õige sõidutehnika kasutamisele (õige käigu valik, intensiivne kiirendus jm). Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

S 6	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduuskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 sõidutund (teema 6)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest". Läbitud sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja

	turvavarustus“, „Mootorratta käsitsemine“, „Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel“, „Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides“ ja „Möödasõit, möödumine ja ümberpõige“
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimiseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi..
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • sõidu planeerimine ja õpilase poolt pakutud marsruudi arutlemine • marsruudi läbimine ja teekonna analüüs
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Enne sõidutundi koostab õpilane teekonna. Seda teekonda arutletakse ja seejärel sõidetakse läbi. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Planeerida teekond, kasutades GPS-i või kaarti.

Teema 8	Sõiduuskuste kontroll
Sõiduõppe maht kokku	10 tundi + sõiduuskuste kontroll (1 tund)
Aine maht	1 sõidutund (teema 8)

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe ained (S 1 kuni S 6)
Aine lühikirjeldus	Tegemist on sõiduuskuste kontrolliga. Õpilane peab näitama sõiduõppe raames omandatud teadmisi ja oskusi.
Aine üldeesmärgid	Kontrollida, kas õpilane on valmis juhtida mootorrattast iseseisvalt ja kas tema oskused vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele (“Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”), anda õpilasele ettekujutuse riiklikust sõidueksamist.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab oma nõrgemaid külge • omab ettekujutust riiklikust sõidueksamist
Õppimise korralduslikud alused	Sõiduuskuste kontroll koosneb kahest osast: <ul style="list-style-type: none"> • sõiduuskuste kontroll • sõiduuskuste analüüs (k.a. vigade arutelu ja analüüs)
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Sõiduuskuste kontrolli käigus kontrollib õpetaja õpilasele sõiduuskusi, andes talle ülesandeid. Kommentaarid ja soovitused antakse sõidutunni lõpus. Eraldi rõhku pannakse liiklusohutusele ja keskkonna sõbralikule sõidustiilile. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid ja -kriteeriumid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas sõiduõppe ainete eesmärgid on saavutatud. Õpilase oskusi hinnatakse, lähtudes määruses „Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ toodud sõidueksami hindamise põhimõtetest. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole

Lisa 1.

Liiklusteooria õppeained

Teema number	Teema nimi	Minimaalne teooriatundide arv
T 1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkides	0,5
T 2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5
T 3	Mootorratta turvalisus	2
T 4	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites	1
T 5	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	1
T 6	Grupis sõit	1
T 7	Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine	1
T 8	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
T 9	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	2
Kokku:		10
Teadmiste kontroll		
T 10	Teadmiste kontroll	1
Kokku:		11
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis		
Juhiloa saamine		

Lisa 2.

Sõiduõppe ained

Teema number	Teema nimi	Minimaalne sõidutundide arv
1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
2	Mootorratta käsitsemine	3
3	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel	1
4	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	3
5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
6	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal	1
7	Sõit individuaalprogrammi järgi	
Kokku:		10
Sõiduuskuste kontroll		
8	Sõiduuskuste kontroll	1
Kokku:		11
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis		
Juhiloa saamine		